

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی بارش ماهانه شمال غرب ایران با استفاده از آماره خودهمبستگی فضایی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های جغرافیای طبیعی، دوره 47، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

داریوش یار احمدی - استادیار اقلیم شناسی، دانشگاه لرستان

منصور حلیمی - دانشجوی دکتری اقلیم شناسی، دانشگاه تربیت مدرس

زهرا زارعی چقابلکی - دانشجوی دکتری اقلیم شناسی، دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

آگاهی از رفتار مکانی- زمانی بارش در برنامه ریزی های محیطی سرزمین موثر است. روش های آمار فضایی امکاناتی را فراهم می سازد که با استفاده از آنها، الگوهای فضایی متغیرهای تصادفی مانند بارش را می توان تحلیل کرد. در این پژوهش، با استفاده از داده بارش ماهانه ۴۲ ایستگاه سینوپتیک غرب و شمال غرب ایران طی دوره آماری ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۰ و با به کارگیری شاخص خودهمبستگی فضایی Moran به تحلیل روندهای فضایی بارش ماهانه این بخش از کشور اقدام شد. برای این منظور، داده های میانگین بیست ساله بارش ماهانه ایستگاه ها به صورت لایه اطلاعاتی مکانندی با مختصات متریک در محیط GIS بررسی شد. نتایج شاخص خودهمبستگی مکانی بیان کننده آن بود که بارش در ماه های دسامبر، ژانویه، فوریه و نوامبر به ترتیب دارای بیشترین الگوی خودهمبستگی فضایی مثبت بود که در سطح ۱۰٪ معنادار بود و کمترین تغییرپذیری مکانی را داشت که گویای آن است در این ماه ها تشابه و همگونی فضایی معنا داری بین بارش های ثبت شده در سرتاسر منطقه وجود داشته است و سامانه های بزرگ مقیاس جوی، تاثیر عوامل محلی متفاوت را کم رنگ کرده است؛ در حالی که در ماه های ژوئیه، سپتامبر و اوت به ترتیب کمترین الگوی خودهمبستگی فضایی مشاهده شد که معنادار نیز نبود. ضریب تغییرات فضایی بارش در این ماه ها نیز بسیار زیاد بود که گویای آن است که در این ماه ها بارش ها تحت تاثیر عوامل محلی ناهمگون ایجاد شد و به همین دلیل، هیچ گونه تشابه فضایی معناداری در بارش های ثبت شده منطقه در ایستگاه های مختلف وجود نداشت.

کلمات کلیدی:

آمار فضایی، بارش، خودهمبستگی فضایی، غرب و شمال غرب ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1298781>

